

Програма дистанційного курсу
«Основи теорії держави і права»
для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів
Самофалової Марії Олександрівни, к.і.н.,
учителя історії та правознавства комунального закладу
«Харківський фізико-математичний ліцей № 27
Харківської міської ради Харківської області»

Дистанційний курс повністю відповідає чинній [навчальній програмі для загальноосвітніх навчальних закладів «Правознавство 9 клас», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804](#) і призначений для учнів 9 класів загальноосвітніх навчальних закладів та всіх, хто цікавиться питаннями теорії держави і права.

Мета та завдання курсу:

навчальна: визначити зміст та місце правознавства у системі наук; надати уявлення про юридичні поняття і терміни, пов'язані з теорією держави і права; дати уявлення про причини виникнення держави, ознаки та форми держави, принципи, функції та джерела права; підвищувати рівень правової свідомості і правової культури учнів;

розвиваюча: продовжувати формування вмінь учнів встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати власну позицію з питань, що обговорюються, використовуючи для аргументації історичні відомості та життєвий досвід, аналізувати, порівнювати, узагальнювати отриману інформацію;

виховна: виховувати правосвідомість, законослухняність, толерантність, повагу до інституту права, інтерес до вивчення суспільних дисциплін, патріотизм.

Наскрізнi компетенції, що будуть сформовані в результаті навчальної діяльності учнів протягом курсу:

спілкування рідною мовою: уміння доступно і переконливо висловлювати думки в ході виконання практичних завдань, поточного та підсумкового тестування;

інформаційно-цифрова компетентність: уміння створювати вербальні тексти (в ході виконання практичної роботи), працювати з мультимедійними презентаціями, гіперпосиланнями, онлайн-глосарієм тощо;

уміння вчитися впродовж життя: уміння критично аналізувати і узагальнювати здобуті відомості про теорію держави і права, пропонувати сфери, де можна використати набуті відомості;

ініціативність і підприємливість: уміння використовувати досвід пізнання основ теорії держави і права для вибору політичних стратегій сучасної України, генерувати нові ідеї;

соціальна і громадянська компетентності: уміння спілкуватися на форумі курсу та під час чату для слухачів курсу, досягаючи порозуміння, усвідомлювати цінність життя кожної людини як громадянина держави, шанування досвіду і цінностей народу, толерантне сприйняття життєвої позиції інших;

обізнаність та самовираження у сфері культури: уміння образно мислити та уявляти, виявляти вплив культури первісного суспільства стародавнього світу на розвиток державності, права і цивілізації.

Предметні компетенції, що будуть сформовані в результаті навчальної діяльності учнів протягом курсу:

інформаційна: уміння працювати з джерелами права і юридичними документами; здатність аналізувати і систематизувати правову інформацію, складаючи опорні конспекти, таблиці, схеми тощо;

логічна: уміння визначати та застосовувати правові поняття і терміни для аналізу і пояснення правових явищ, процесів; уміння аналізувати, синтезувати, узагальнювати інформацію правового змісту;

аксіологічна: уміння формулювати емоційно-ціннісне ставлення до права як суспільного явища, що задовольняє інтереси й потреби

суспільства, уміння формулювати обґрунтовану думку щодо суспільних проблем, пов'язаних із правом;

практично-поведінкова: уміння представляти правові теоретичні знання в різних формах (усній, письмовій, графічній тощо), використовувати їх для виконання практичних завдань, аналізу правових джерел; усвідомлення відповідальності за власну поведінку.

Вимоги до вхідних знань і умінь слухачів курсу: дистанційний курс «Основи теорії держави і права» є першою темою у курсі основ правознавства, отже, для слухачів курсу дисципліна є новою і незнайомою. Проте з курсів історії України та всесвітньої історії дев'ятикласники ознайомлені з поняттями «закон», «державна влада» тощо. Крім того, слухачі вміють самостійно працювати з джерелами, довідковими матеріалами, аналізувати уривки документів, систематизувати набуті знання, складаючи опорний конспект, таблиці, схеми тощо. Учні мають сформовані згідно віку наскрізні та предметні компетентності.

Структура курсу: курс розрахований приблизно на 8 годин, складається із 7 уроків, з них 5 уроків вивчення нового матеріалу, 1 практичне заняття та 1 підсумковий урок у вигляді підсумкового тестування. Кожен урок розрахований приблизно на одну годину роботи слухача. Кожен урок вивчення нового матеріалу містить:

- рекомендації щодо роботи з матеріалами уроку;
- теоретичний матеріал;
- питання для самоконтролю;
- посилання на руханку;
- презентацію з поглибленим матеріалом для уроку;
- посилання на відеоурок, рекомендований для додаткового (за бажанням) ознайомлення з темою уроку;
- інтерактивні ігри (в окремих випадках);
- практичне завдання для закріплення здобутих знань;
- ключ до практичного завдання для самоперевірки;

- тест для поточного контролю та рекомендації щодо його виконання.

Практичне заняття (урок 6) містить презентацію з матеріалами щодо практичного використання вивчених теоретичних понять, завдання практичної роботи та рекомендації щодо її письмового виконання.

Підсумковий урок (урок 7) містить рекомендації щодо виконання підсумкового тестування та два варіанти підсумкового тесту, який складається з 18 завдань чотирьох типів (завдання з вибором опції «правильно - неправильно», завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох варіантів, завдання з вибором трьох правильних відповідей з семи варіантів, завдання на встановлення відповідності).

Крім того, організаційна та заключна частини курсу містять форум курсу, де слухачі та автор курсу можуть обмінюватися думками та запитаннями, вхідне та фінальне анкетування слухачів курсу, критерії оцінювання слухачів курсу, поради щодо роботи з комп'ютером, глосарій, список друкованих та інтернет-джерел за темою курсу, посилання на чат учасників курсу.

Очікувані результати навчання на дистанційному курсі:
опанувавши курс, слухачі будуть вміти

- пояснювати причини і значення виникнення держави і права, роль права в житті суспільства;
- аналізувати найдавніші правові пам'ятки в історії людства;
- називати і пояснювати ознаки держави, соціальних норм, права;
- характеризувати функції держави, державний лад, джерела права;
- наводити приклади форм держави, соціальних норм, джерел права;
- висловлювати судження щодо ролі держави і права, соціальних норм в житті людини і суспільства.

Матеріали курсу відповідають віковим особливостям дев'ятикласників. Презентації, практичні завдання, тести, відеоматеріали та інтерактивні ігри вдало доповнюють теоретичні матеріали курсу.

Дистанційний курс вдало структурований, зручний для використання, містить матеріали, достатні для оволодіння слухачами повним обсягом знань, умінь і навичок, передбачуваних навчальною програмою з дисципліни.